

Vrije Basisschool Tervuren

Nieuwstraat 17 – 3080 Tervuren

Tel: 02/767.49.73

Email: info@mariaschooltervuren.be

Ons antipestbeleid

A. Preventieve aanpak

De Mariaschool is een zorgbrede school en wilt bereiken dat elk kind zich goed voelt op school. De basis hiervoor is een positieve en aangename sfeer in de klas van uw kind. De juf werkt aan dit veilig klasklimaat door respect te vragen voor de eigenheid van elk kind en door ieders talent in de kijker te zetten. Op een ludieke manier proberen de klasleerkrachten de contacten tussen de leerlingen positief te houden vb. de geheime vriendjes, uitgebreide onthaalmomenten .... Duidelijke klas- en schoolregels voorkomen misverstanden en conflicten tussen kinderen. Daarom overlopen we bij de start van een nieuw schooljaar de speelplaatsafspraken en stellen de leerlingen samen met hun nieuwe leerkracht klasafspraken op. Bij deze klasafspraken staat steeds vermeld dat we geen medeleerlingen uitsluiten of pesten. De klasafspraken worden in een contract gegoten en door de leerlingen ondertekend.

Om de vrije speelmomenten zo vlot mogelijk te laten verlopen, doen leerkrachten gericht toezicht op de speelplaats. Sinds oktober 2013 verhogen we de 'controle' door een extra leerkracht in te zetten tijdens het middagtoezicht. Om de leerlingen op een zinvolle en leuke manier bezig te houden tijdens deze speeltijden, beschikt de school over speelkoffers. We stellen een beurtrol op voor het gebruik van de speelkoffers, zodat de kinderen elke week met ander materiaal kunnen spelen. Op momenten dat leerlingen zinvol en fijn met elkaar spelen, is de kans op plagen en pesten kleiner. We geven leerlingen een stem in onze school en via leerlingenparticipatie proberen we hun betrokkenheid binnen het schoolse gebeuren te vergroten. Voorbeelden hiervan zijn het opzetten van zelf gekozen muziek tijdens de middagspeeltijd op vrijdag, georganiseerde sportactiviteiten tijdens de middag enzovoort.

Vanaf het schooljaar 2013-2014 proberen we kinderen bewust te maken van de negatieve gevolgen van pesten. Pestproblemen voorkomen is immers beter dan genezen! We organiseren voor alle klassen vanaf het 3^e leerjaar een specifieke activiteit rond pesten en integreren dit vanaf nu systematisch in het leerprogramma.

Tenslotte neemt onze school jaarlijks actief deel aan de Vlaamse week tegen pesten die doorgaat in de maand februari (<http://www.kieskleurtegenpesten.be>).

B. Melding van pesten

We proberen er alles aan te doen om pesterijen te voorkomen. Maar resultaten van wetenschappelijk onderzoek tonen aan dat 3 tot 8 procent van de Vlaamse jongeren ernstig gepest wordt. De ernstige problemen doen zich voor bij 10- tot 14-jarigen. Dat is de leeftijd waarop kinderen alles doen om erbij te horen. En de school is zonder twijfel de pestplek bij uitstek. Helaas vormt onze school daar geen uitzondering op.

Pesten of plagen, waar ligt de grens? *Plagen* gebeurt spontaan, het duurt niet lang en gebeurt onregelmatig. Humor en aandacht vragen, halen vaak de bovenhand. Bij dit 'plaagspel' zijn de kinderen gelijk aan elkaar: niemand moet blijven het onderspit delven. Plagen is niet altijd leuk, maar is ook nooit bedreigend. Er is geen blijvende psychische of fysieke schade. Wat fout loopt, wordt sneller rechtgezet.

Bij *pesten* is de dader sterker dan het slachtoffer. Het is steeds dezelfde leerling die wint en dezelfde leerling die meermaals verliest. Die laatste voelt zich eenzaam, verdrietig, onzeker en onveilig. Pesterijen kunnen verschillende vormen aannemen: vernederen, schelden, dreigen, het slachtoffer belachelijk maken, schoppen en slaan, spullen vernielen, uitsluiten,....

Bij pesterijen nemen leerlingen verschillende rollen aan:

- Een passief slachtoffer is meestal een onzekere, gevoelige, stille of eenzame leerling.
- Een provocerend slachtoffer combineert zenuwachtige met agressieve reacties en veroorzaakt zo irritaties en spanningen. Hij durft ook zelf te pesten.
- Een dader staat positief tegenover geweld, is impulsief, fysiek sterker en wil overheersen. Hij vindt zichzelf wel stoer en pest om aandacht of status te krijgen. Hij kan zich moeilijk inleven.
- Meelopers pesten mee, maar nemen geen initiatief. Zijn ze bang om zelf het slachtoffer te worden of proberen ze zo aan populariteit te winnen?

Welke stappen ondernemen we als school als er een pestmelding binnenkomt?

- De leerkracht, directie of zorgcoördinator doet een gesprek met de 'gepeste' leerling.
- Daarna volgt er een gesprek met de pester(s).
- Als we voldoende informatie hebben verzameld, organiseren we een gesprek met de ouders van de gepeste leerling om af te spreken welke concrete stappen we zullen zetten.

- Mogelijke concrete acties zijn:
  - ✓ het opstarten van de No-blame methode (zie www.leefsleutels.be)
  - ✓ een klasgesprek organiseren met klasleerkracht en zorgcoördinator
  - ✓ een samenspeelcontract opstellen voor alle leerlingen van de klas voor een bepaalde periode
  - ✓ zorgcoördinator oefent individueel aan kidskills met de gepeste leerling
- opvolgingsgesprek met de ouders van de gepeste leerling om na te gaan of de aanpak effectief werkt.

C. Sancties en schorsing

Indien de hier bovengenoemde stappen onvoldoende resultaat opleveren en de pesterijen aanhouden, moeten we als school een krachtig signaal geven. Hetzelfde geldt ook voor leerlingen die zich na meerdere opmerkingen, nota's en beperkte straffen niet aan de school- en klasafspraken houden. Het decreet Basisonderwijs van 1997 stelt immers dat *'in gevallen waar het gedrag van een leerling het recht op onderwijs van de medeleerlingen in het gedrang brengt, er een ernstige sanctie mogelijk moet zijn'*.

Dit krachtig signaal geven we in oplopende graad van straf:

1. De leerkracht, zorgcoördinator of directeur doet een gesprek met de pester/respectloze leerling en formuleert voor deze leerling een specifiek, duidelijk omschreven gedragsregel. Deze gedragsregel noteren we op een volgkaart die gedurende een welomschreven periode wordt toegepast. De leerkracht/zorgcoördinator/directie evalueert het gedrag van de leerling meerdere malen per dag. In sommige gevallen kan ook een beperkt groepje klasgenoten ingeschakeld worden om het gedrag van de betreffende leerling op de speelplaats in de gaten te houden. Bij de samenstelling van deze groep houden we rekening met de relatie die deze leerlingen hebben met de betreffende leerling. We zorgen voor een evenwichtige mengeling van vrienden en eerder neutrale klasgenoten.

Vooraleer we effectief starten met de volgkaart, brengen we de ouders van de betreffende leerling op de hoogte van deze gedragsregel tijdens een oudercontact. We informeren de ouders over de sancties die we zullen geven bij verdere overtredingen.

2. Bij een eerste overtreding van de gedragsregel (vermeld op de volgkaart) organiseren we een oudercontact met de betreffende leerling, de ouders en leerkracht/directie en of zorgcoördinator.

3. Bij een tweede overtreding wordt de leerling gedurende één week geschorst van de middagspeeltijden. Na de maaltijd komt de leerling naar binnen en blijft onder toezicht van een leerkracht of iemand van het secretariaat. Er wordt een extra taak gegeven aan de leerling.

4. Bij een derde overtreding wordt de leerling geschorst van de eerstvolgende schoolexterne activiteit (vb. uitstap naar het bos, toneelbezoek, schoolreis,...)

5. Indien in de twee weken na de feiten geen schoolexterne activiteit gepland is, gaan we meteen over naar de volgende stap, namelijk schorsing voor een volledige lesdag. De betreffende leerling wordt gedurende één lesdag geschorst van alle lesactiviteiten maar moet wel aanwezig zijn op school. Dit betekent dat de leerling zelfstandig schoolwerk maakt in een ander lokaal, onder toezicht. De leerkracht/zorgcoördinator en/of directie meldt minstens twee dagen op voorhand aan de ouders op welke dag de leerling geschorst zal worden.

6. Indien de leerling de gedragsregel nog eens overtreedt, gaat een schorsing in van drie schooldagen. Hiervoor moet de school de volgende principes respecteren:

- het voorafgaandelijk advies van de klassenraad moet ingewonnen worden
- de ouders hebben inzage in het 'tuchtdossier' van de leerling en worden gehoord
- de genomen beslissing wordt schriftelijk gemotiveerd en schriftelijk ter kennis gebracht aan de ouders van de betreffende leerling.

7. In het laatste geval kan de school een leerling uitsluiten. De leerling wordt dan definitief uit de school verwijderd op het ogenblik dat hij in een andere school ingeschreven is en uiterlijk één maand (vakantieperioden niet inbegrepen) na de schriftelijke kennisgeving van uitsluiting door de school.
